

DEBRECZEN

POLITIKAI NAPILAP.

A DEBRECENI ÉS HAJDUNEGYEI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK :

Éves: félre 6 kor., negyedévre 3 kor. — fill.
Féléves: félre 9 kor., negyedévre 4 kor. 50 fill.

Főszerkesztő: **Dr. Varga Lajos.**
Felelős szerkesztő: **Békásy Jenő.**

Egyes szám ára 4 fillér.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Debrecen, Csapó-utca 10. Telefon 412.

Barázdák.

Hát képviselő lett a darabant-kormány egyik tagja, Vörös László a másik azonban, Lukács György csak a pótválasztásig tudott eljutni, ott azonban lefog történi alkalmasint, mert Német Imre 48-as jelölt megkapja az új párti szavazatokat is.

Ez a két választás nagyon tanulságos, mert mutatja, hogy a fővárosban sincs talaja a darabontoknak, már pedig köztudomású, hogy a fővárosban fejtheti ki a legnagyobb erőszakot kormány.

Nagy fordulatot jelent az, hogy a kormány tagjai ily nehezen tudnak mandátumhoz jutni. Pár év előtt Vörös Lászlót 3-4 kerület is megválasztotta; az általános választások alkalmával 4-5 helyt bukott, míg végre most az óbudai kerületben, nagynehezen megválasztatta magát.

Lasankint kialakulnak a jövő pártkeretek. A két disszidens párt a jövő héten egyesül és valószínűleg felveszi az alkotmány-párt nevet. Az új-párt fel fog oszlani és tagjai nagyrésze belép a függetlenségi és 48-as pártba, a többi pedig az Andrássy-csoporthoz fog csatlakozni. A néppárt megmarad, de valószínűleg átesz a 48-as alapra.

Szép csendesen, észrevétlenül fog elpusztulni, szerteszélni a szabadelvű-párt. Már alig van 80-90 tagja. Minden héten bucsut mond 2-3 képviselő a régi párkörnek. Az ellenzékieskedés keserves kenyéré-

hez nem tudnak hozzátörődni azok, akik a husos fazék mellett töltötték életüket. Egyenkint somfordálnak át a darabontok táborába.

Ma már szó sem lehet többé a 67-es pártok egyesüléséről, de a 67-es alap megmenéséről sem. Tulajdonképpen a függetlenségi és 48-as párt már is többségben van. A képviselőház 413 tagja közül 185 a függetlenségi és 48-as. Feltétlenül a függetlenségi alapon áll a 2 demokrata és a 2 szociálista képviselő. A függetlenségi-párt számíthat sz új pártokról azokra a képviselőkre, a kik megválasztásukat a függetlenségi és 48-as szavazatoknak köszönhetik. Ezek pedig: Eötvös Károly nagykörsi, Hock János kecskeméti I, báró Wesselényi Miklós és Pisztory Mór kolozsvári I. és II, Szabó Kálmán debreceni III. kerületi képviselők. A néppárt tiz tagja feltétlenül a 48-as alaphoz áll közelebb, sőt már fel is vették a pártban a kérdést, hogy nem volna helyes áttérni a 48-as alapra.

Az abszolút többsége tehát már is megvan a függetlenségi eszmének, a mely hosszan tartó válság alatt tört a nemzet szívéhez — tarthatlanul halad az érvényesülés felé. Ime, a Kossuth Ferenc bölcs mérsékletének, pártvezéri éleslátásának és tapintatának az eredménye! Most már jöhet az abazolutizmus és a függetlenségi eszmét fel nem tartóztathatja többé, diadalát meg nem akadályozhatja.

Dicső példa.

Irta: **Bakonyi Samu.**

Gyűlöletes névvel kell ezt a cikket kezdenem. Pedig olyan férfuról akarok benne szólni, akinek a nevét a magyar nemzet a késő utókorban is köztisztelettel és szeretettel fogja emlegetni. De ez a két név e felfordult idők forгатagában egymás mellé került. Kristóffy József hitvány szolgálalkúsége és Fazekas Ágost törhetetlen hazafiui hűsége áll egymással szemben. Az egyik kivivta magának a nemzet gyűlöletét és megvetését, a másikat érdeme szerint magasztalja minden becsületes ember. Valamikor Kristóffy is vármegyei főjegyző volt. Kapességeinél fogva ilyen magasra sem emelkedett volna. De a kapaszkodás művészetéhez mindig kitűnően értett. Lett belőle képviselő, aki a törtétek megszokott eszközeivel tolakodott előre. Jutalma nem is maradt el. Főispán lett. És az alkotmányosság arculesapásával, a miniszteri állás örök szegyenére ez a tartalmatlan, széllal bélelt, kétes értékű forrásokból merített jelszavakkal handabandázó akarnok Magyarország közigazgatásának élére állott.

Az időket és erkölcsöket az ő belügyminisztersége és cimboráinak szereplése jellemzi a legsiralmasabban. Egy vállalkozó társaság ez a jeles kormány

Régi dolgok.

— Irta: **Cserzy Mihály.** —

Van Szentmihálytelken egy rozszant csárda, majdnem azt kellene mondani, hogy utszéli csárda, olyan magányosan áll a szét-szórta épült, törpe házak után, lenn egészen az slvégen.

Egyszerű parasztház ez a teltés slján s csak a forgács cégér jelzi, hogy odabenn bort mérnek: igazi buckai sillert. Az ivóba nem nyílik külön bejárat az országutról: be kell kerülni előbb a kapun s csak úgy egy füstös konyhán keresztül juthat be az ember a kocsnába, mely az alföldi csárdáknak eredeti mintaképe. Az ivó falai valamikor fehérek lehettek, de most sárgák a pi pafüsttől. Egy bányakemence terpeszkedik a sarokban, mint valami roskatag, véu parasztszszony, a kiról az idő lekoptatott minden külső dísz s az arcára ráncokat húzott a vénység — ez ilyen repedezett, lehámlott vakolat.

A legeredetibb csárdai jelleget azonban az X-lábu aetal adja meg a szobának, melyre teő gyanánt egy széles gyaulatlan szálkás deszka van téve, az is helyenkint vöröstre festve a kicsurgatott silleától. Van még más

valami is ebben a szobában. Egy kép, egy feketébe játszó arauyrámás kép, mely szilaj pusztai csikógyereket ábrázol, amint versenyt futtat a széllal. A kép tetején az akasztó karikából néhány szál megszáradt, sárga buzkalász lóg le. Mindezeket egy fenyőfa-állvány egészíti ki, hogy valódi utszéli csárda képet nyerjen a homályos szűz. Az állványon azután pár lecsorbult szélű pohár, egy-két hosszában megrepedt félliteres palack szerénykedik.

Mindezt csak a történeti hűség kedvéért mondtam el mert egyébként el is hallgathattam volna. A történeti hűség kedvéért is csak annyiból, mert ennél az X-lábu asztalnál hallottam elbeszélni az alábbi történetet, egy őszbecsavarodott uriembertől. Ez az ur, akit ha jól emlékszem, valamikor az ország ügyeinek rendezésébe is beavatkoztak, éppen olyan véletlenül került a szálkás fenyőasztal mellé, mint jó magam s mint más kaputos ember, akit a saját külön kiváncsisága sétáltat ki a városból a tanya világba.

Az öreg ur ezuttal a régi reminiscenciákkal bitelődött és a Részke felé kanyarodó országutról jutott észébe az alábbi 25 esztendő történet.

A hatvanas évek utolján — kezdte az öreg ur — Szegeden a dragonyosok állomásoztak. Rideg osztrák lelkű katonák, akik a polgársággal örökös hadilábon állottak, A dragonyos osztály tisztjei közt volt egy magas, robosztus főhadnagy. Barátságatlan, durva ember volt ez, aki minden alkalmat felhasznál arra, hogy éreztesse ellenszenvét a magyarokkal. — Maga az ember is olyan visszataszító külsejű volt: napbarnított, vörösses aróbrrel, hosszú, tömött, fekete bajszszal apró szurós tekintetű szemekkel. A föllépése, a tekintete is olyan kiálhatatlan, sértő volt, mintha csak örökös inzultusra lett volna teremtve.

Nos hát, ez a dragonyos főhadnagy ki lovagolt egy alkalommal erre az országutra. Csak hogy abban az időben nem volt ilyen széles, kavicsos országút, mint ma: keskenyebb, fű- és nyárfákkal szegélyezett kátyus ut vezetett erre, majd nem minden száz lépésnél kanyarodva egyet, úgy hogy az ember gyakran észre sem vette a vele szemközt jövőt, csak mikor egészen összeértek a kanyarultnál.

Ilyen hajlással találkozott a dragonyos tiszt egy négyes fogattal. A bakon „parádés” kocsis állt. Fehérkeziyűs kezekkel hajtotta az

Már megnyílt

a Gerő férfi- és fiu ruha áruhaza Debrecen, Piac-utca 61. sz.
(Az ujjonnan épült Fischer palotában Szt-Anna-utcával szemben.)

amely Magyarország alkotmányának a kiirtását végzi, hogy helyébe megbizójának, a császári hatalomnak abszolút uralmát töltesse. Ebben a haza- és felségáruló válságban elállják azonban az utját az alkotmányvédő törvényhatóságok és az esküjüket megtartó tisztviselők. Ezeknek a haza hálájára érdemes tisztviselőknek adott ragyogó példát Fazekas Agost, aki szintén vármegyei főjegyző, de aki mindig becsületes ember marad és a nemzete ellen vállalt szolgálatok jutalmául soha sem fog magasabbra emelkedni. Azon a helyen azonban, ahova vármegyéje közbizalma választotta, meg is áll emberül és magyarul. Szemébe néz az üldözésnek és a törvény pajzsával várja az erőszakot.

Mert most már ez sem fog elmaradni. Az önkényuralom, a legutóbbi eseményekből ítélve, ezentalán egymas után fogja alkalmazni ama kilátásba helyezett „hatékonyabb eszközöket“. Azaz hogy hatékonyak bizony azok nem lesznek. A Fazekas Agost példája után bizunk benne, hogy az önkormányzat élén álló tisztviselők között nem akad olyan silány, poltron-ember, aki nevét a hatalom előtt való meghunyászkodással akarná örökre meggyalázni. Miniszterek, látjuk, akadtak. Főispánok is kerülnek. Hiszen már a politikai kerítők is elemükben vannak. És mikor, hol nem voltak a fenyegető veszedelem és a kínálkozó haszon idején eladó lelkek? Olyanok, akik az üzleten csak nyerhetnek, mert nincsen veszteni valójuk.

De a magyar törvényhatóságok ősi ereje a maga teljességében felébredt. A már már hamvadó tűz újra éltető lánggal lobog. Fénye világít a sötétben, melege bátorságot önt a gyengék szívébe is. Az alkotmány szilárd bástyáin mindenütt fegyverben áll az elszánt őrsereg és élethalálharcra készen várja a garázda ellenség ostromát. Az ostrom Kristóffy mai rendeleteivel megkezdődött. Semmi kétség benne, hogy egyhamar nem fog abban maradni. De a

védelem erős, kipróbált kezekben van. Nincsen, aki megijedjen, nincsen senki, aki megadásra gondoljon. És ezt nem akarják Bécsben elhinni. Pedig rég megtanulhatták volna, hogy ezt a várat külön hadvezérek sem tudták soha bevenni. A védő sereg kineveti a Kristóffy ur hencegő erőlködését. A felfüggesztett tisztviselők helyükön fognak maradni. A védelem vezetésére választott bizottságok semmibe veszik a feloszlást és teljesíteni fogják a rájuk bízott magasabb feladatokat.

A törvényhatóságok Kristóffy Józsefet nem ismerik el alkotmányos miniszternek. Alkotmányellenes kormányrendeleteit nem fogják végrehajtani. Mit tehet hát a belügyi bitorló? Ráküldi a törvényhatóságokra saját közeget. — Csendőrséggel és katonasággal fogja szétveretni, elfoglalni, lelövetni, mindazokat, akik biztosainak ellenszegülnek. Így fogja az „alkotmányos rendet“ helyreállítani. De ugyan, hol vesz annyi alispánt és polgármestert, mikor a másik bitorlónak már egy dicső példát adó királyi ügyész is felmondta az engedelmességet? Százával a miniszteri hivatalosobákban sem akadnak alkalmas eszközök. A központi hivatalok állami tisztviselői sem Kristóffy urat, hanem a magyar államot szolgálják, amelynek alkotmányára ők is esküt tettek, amelyet többnyire komolyan vesznek és becsülettel megtartani igyekeznek.

Rendeletekkel pedig ebben az erejének tudatára ébredt országban többé nem fog boldogulni. Elámitott utcai csoportokkal rendeztethet kisebb-nagyobb botrányokat. De a nemzet iránti kötelességeinknek a végeletekig kitartó teljesítésétől nem fog bennünket eltántorítani. Nem marad más út előtte, mint a nyílt és teileges erőszak alkalmazása. De ha addig nem, ezen az uton biztosan eléri a megtorlás végzete. Fegyverrel leigázni ezt a nemzetet nem lehetett soha s ha ideig óráig az erőszak győztesnek látszott is, mihamarabb bebizonyult mindannyiszor, hogy vesztes végképen csak az erőszakos hatalom

lehet. A nemzeti ügynek csak egy veszedelme lehetne: a tisztviselők árulása. De a mi hű bajtársaink, a magyar tisztviselők, nem a Kristóffy József, hanem a Fazekas Agost példáját fogják követni és nevüket a késő utódok hálája a magyar történelem legszebb lapjain fogja megörökíteni. Kristóffy József neve pedig szintén meglegeli helyét — a nemzet többi ellenségeinek sötét és megbélyegzett lajstromában.

Leverhető-e a nemzet?

„Bennünket, törvényhatóságokat, az alkotmány elszánt védőit azzal vádolta meg a jelenlegi hivatalos és félhivatalos sajtó, hogy a főispáni installáció megtámadása által a korona jogai ellen lázadunk fel. Mi őseinktől öröklött hűséggel ápoljuk a ragaszkodást most is koronás királyunkhoz, de ugyanazzal az öröklött hűséggel ragaszkodunk törhetetlenül megtámadott alkotmányunkhoz, ősi szabadságunkhoz. Mindkettő iránt való ragaszkodásunk egy forrásból fakad: ezeréves állami létünk nagy történelmi alapjainak megbecsüléséből s mindnyájunk lelkében kitörhetetlen erővel élő kegyelet és tiszteletből. Ugyanegy érzés fakasztja, ugyanegy eskü pecsételi a királyhoz és alkotmányunkhoz való hűségünket s hogyan bizhatnánk a trón királyhűségünkben, ha megzavarnák hűségünket abban a részben, a melyet az alkotmányra tettünk. Nem a trón, de annak gonosz tanácsadói, a kormányhatalmat alkotmányellenes módon gyakorló jelenlegi kormány és veszedelmes törekvései ellen foglaltunk állást jelen határozatunkkal s nem mi vagyunk a rendbontók és lázadók, de mi védjük a törvényes rendet kormány fellegelő törekvéseivel szemben. Hozzon bármit is a jövő, hazafias megnyugvást találhatunk abban a tudatban, hogy becsületes állásfoglalásunk által a trónnak is jobb szolgálatot teszünk, mint azok, kik ellenünk a szuronyok hatalmát készülnek mozgósítani.“

Abauj torna megye alispánja mondta ezeket a szavakat, amikor kihirdette vármegye törvényhatósági bizottságának azon egyhangú határozatát, amely szerint e megye közönsége a főispánt be nem iktatja, mert az alkotmány és a szabadság védelmében reáharuló feladatok teljesítését ősi tradícióhoz híven teljesíteni kívánja és azt a kötelességet akarja szolgálni most is azzal, hogy a törvénytelen és alkotmányellenes kormány exponensét, hazafiatlan vállalkozásának esz-

ezüst cimerekkal kivert gyepő lovakat, amelyeknek párját kellett ám keresni az országban. Benn a hintóban pedig fiatal 28 éves, szép szőke gyerekmber ült. Ez volt az öreg Sz... földbirtokosnak a fia, aki abban az időben valóságos nábob hírében állott.

Amint összetalálkoztak, a főhadnagy megállította lovát és lovagló vesszőjét a feje fölé emelve, nyers hangon odakiáltott a kocsisnak:

— Halt! . . .

A kocsis elesdésitette a lovakat és keményen a szemé közé nézett a dragonyos tisztnek. Az pedig most még durvábban ordított rá németül:

— Kerüljön ki!

— Nem lehet! — vágta vissza eredeti paraszt flegmával a kocsis.

Erre már a gazda is figyelmes lett.

— Mi az? — kérdezte a kocsitól.

— Azt akarja ez a német, hogy kerüljem ki. (Furesa kívánság is volt az abban az időben egy parádés kocsistól, aki nemes embert szolgált).

— Hajts neki! — parancsolta a fiatal gazda haragosan.

Csak hogy azt sem lehetett. Kiteni a lovakat annak, hogy esetleg összevagdálja a megvadult embert.

A kocsis megsuhogtatta az ostort, erősen visszatartva azért a lovakat, melyek

most toporzékolva ágaskodtak a hintó előtt és mérgesen odakiáltott a tisztnek:

— Odébb némőt!

A tiszt azért ott maradt, mint egy szobor, mozdulatlanul.

Egy darabig farkasszemet néztek a dragonyos tiszt és földbirtokos azután gyorsan lezárt az utóbbi a hintóról és a főhadnagy elé ugrott.

— Mit akar, főhadnagy ur? — kérdezte nagy hangon.

— Tessék kikerülni, — vágta vissza durván a dragonyos fiszt.

— Sz. Lajos, tartalékos huszárhadnagy vagyok, — szót azután, némileg lecsillapodva a fiatal ember. — Majd összekerülünk az urral gyalogosan.

Azzal a főhadnagy is bemutatatta magát s azután pár sértő szóval visszafordult és sebes ügetésben hazavágatott.

Még aznap este provokáltuk a dragonyos tisztet.

Másnap délelőtt megtörtént a párbaj. Nagyon súlyos feltételekben állapodtunk meg. Ezt az akkori viszonyok is megkívánták.

Én a magam felét nem féltettem, mert kitűnő vívónak ismertem, egyébként pedig nagy sportmann hírében állott,

Az első összecsapásnál a főhadnagy erős vágást kapott a mellére. Ezzel azután beszűntették segédei a további viaskodást s harcéptelennek nyilvánították ki felüket.

Nevetséges volt ugyan előtűnk ez a retirálás, de beelégedtünk ezzel az eredménynyel is.

Mos következett azután az a váratlan fordulat, a mire egyikünk se számított.

A robosztus ember, a mint lerakták a kardokat, — mig mi egy kissé félrevonulva a párbaj fölött eltérő nézeteinket tárgyaltuk, — mint egy felbőszült oroszán kapta föl a fegyvert és felünket kegyetlen módon összevagdalta.

A fiatal földbirtokos nehéz, súlyos sebekkel hónapokon keresztül feküdt abban a szobában, a hol a párbaj lefolyt.

— Es tudják mi lett a következménye ennek a vitészségnek?

Szóltalanul várták az öreg ajkáról a feleletet.

— Elhelyezték a főhadnagyot másik ezredhez és jót nevettek az eseten — patant föl mérgesen kis idő múlva az öreg ur és nyugot ütött öklével a csárdá asztalára, hogy szinte haragosan megcsorogtasson bele a homályos két decis poharak.

Közét a hazafiak táborába, az alkotmány védelmének közbe behatolni nem engedi.

Nem az első magyar vármegye, amely így határozott, de az első alispán, aki ezekkel a lángoló hazafiságtól áthatott szavakkal zárta be a közgyűlést.

És ezt a vármegyét, ezt a törvényhatóságot követni fogják a többi vármegyék, a többi magyar törvényhatóságok.

Abauj vármegye alispánjának szavait meghallja az egész ország és nem fog találkozni alispán, nem fog találkozni polgármester, aki nem merne nyíltan, bátran megmondani a darabontoknak, hogy „nem mi vagyunk a rendbontók és lázadók, de mi védjük a törvényes rendet a kormány felforgató törekvéseivel szemben.”

Bécsből azzal a parancssal jött Magyarországba az alkotmányellenes kormány élnöke, hogy verje le a nemzetet.

Az osztrák császárnak azt tanácsolták lakájai, hogy a renitens vármegyékbe, az ellentálló városokba, ahol az ő általa kinevezett kormánybiztosok, megyefőnökök, vagy bármely című zsoldost, aki főispáni hatalmat akar gyakorolni, be nem iktatják, aki előtt a megyeháza kapuját elzárják, a kit kibérelnek, — katonaságos masiroztatson be!

Megkapták erre is a választ az osztrák agyalágyult generálisok: „Hozzon bármit is a jövő, hazafias megnyugvást találhatunk abban a tudatban, hogy a becsületes állásfoglalásunk által a trónnal is jobb szolgálót teszünk, mint azok, kik ellenünk a szuronyok hatalmát készülnek mozgósítani.”

Eszeveszett a mód, amelylyel ezt a nemzetet meghódítani törekcsenek a bécsi urak és azoknak hazaáruló magyar szolgaseregét. Leverni a nemzetet, hogy meghódítható legyen!

Hát elég erős a Kristóffyok hatalma arra, hogy ezt a nemzetet, mely mint egy ember áll az alkotmány mellett, a törvény erejével védve a haza függetlenségét, alkotmányát, szabadságunkat: leverje? Megye főnökei se tudja becsempészni a vármegyékbe, sajtója hiába ordít, hiába piszkolódik; most felfüggeszté az ország első vármegyéjének főjegyzőjét: vajjon mit ér el mindezzel a kétségbeesett handabandázással? — Semmit! A magyar törvényhatóságok erős ellentállásán megtörik minden erőszak és a magyar nemzet azzal a szent hittel, hogy győzni fog minden armány, minden erőszak, minden megvesztegetési kísérlet dacára: küzd hazája függetlenségeért és mosolyog azon a bécsi parancson, amelyet a vén góthos generális kapott: le kell verni a nemzetet!

A nemzetközi bicska.

Egyik szocialista lapban olvastam a miniszter azt a nyilatkozatot, hogy az orosz szocialista testvérek harcra kelnek az alkotmányért. Eltekintve attól, hogy az orosz harc nem a szocialisták harca, mégis csak nagy szisztem kell, hogy legyen abban a magyar ajku és magyar honos szocialistában, aki testvéreinek nevezi azt az orosz alattvalót, aki az alkotmányért vérzik, amikor itthon a szocialista abba a táborba száll és üvölt, ahol a magyar alkotmányt eltiporni akarják és feszít meg kiált azokra, akik az alkotmányért küzdenek. Oroszországba a kiküldendő alkotmány nagy dicőségére, egyonverik a Jakabokat, és a nemzetközi Jakab büszkén veri a mellét, hogy ime: das hab, i gmscht.

A magyar honos nemzetközieseknek nem alkotmány kell, nem szabadság kell, nem haza kell, hanem általános titkos szavazati jog. Nem nemzeti fejlődés, nem önálló hadsereg, közigazgatás, önálló vámterület, magyar szellem, magyar érzelmek kell nekik. Ezek előttük semmi, a magyar korona blikári, a nemzeti zászló rongy, de nekik az általános titkos választó jog kell. Jogot a népnek, de nemzetközit ám, mert bizonyára ilyet akarnak az orosz testvérek is.

Az általános választó jognak feltétlenül híve vagyok, de híve és vallója volt ennek mindig és mai napon is a függetlenségi 48-as párt. De sohasem volt ennek híve a szabad

elvű párt és tudjuk, hogy ma sem az. A függetlenségi és 48-as párt eddig uralomra nem jutott, mert mindig kisebbségben volt. Ma sincs abszolút többsége, ezért volt szükség a koalícióra, hogy azt a régi, ugynevezett szabadelvű-rendszert, — melynek célja nem jogadás, hanem a jogelvétele volt, — megdöntse, Bizonyos mértékben ez már sikerült is, mert a zsebkendő párt és rendszere megbukott. Már az általános választói jogot perhorreskáló zsebkendő párt uralma alatt is, nem ennek a pártnak, hanem a függetlenségi és 48-as pártnak voltak ellenségei a szocialisták, noha mindig e párt küzdött a népjogért és a népszabadságért. Hát miért volt ez így? És miért van ma is így?

Nem az általános választói jogban keresendő ennek a magyarázata, mert a zsebkendő pártbeli és az e pártból szakadt emberek kivül ki volna az, ki nem híve a jogok kiterjesztésének? Ilyen, a függetlenség után vágyó, ember nincs. Ha az a szocialista a maga Isten adta eszével elgondolja ezeket, maga fog elsodálkozni a saját logikátlansága felett és ha félrevezetve nem volna, rögtön józan esze után indulna. De félre van vezetve olyan egyének által, a kiknek feltétlenül hisz és a kik sűrűsége van a nemzetközi eszméktől. És mivel a függetlenségi és 48-as párt a legszélesebb és legmesszebb menő jogok mellett is, még ha a szavazati jogot a csecsemőre is kiterjesztenék, — megmaradna magyarnak a nemzethez hű pártnak és olyan hazafinak a ki, itt e hazában akar élni és meghalni, itt gazda akar lenni és nem más népek vagy államnak a szolgálója, — ez az alapja a nemzetközies gyűlöletnek és haragjának.

Okos emberrel okosan és higgadtan lehet beszélni, elvakult és oktalan emberrel nem lehet tárgyalni, azzal saját nyelvén kell beszélni, kövekkal, fűtykösökkel, bicskával és revolverrel. Ez a nemzetközies tárgyalási nyelve és ugylátzik így szavaznak majd, ha netán joguk lesz.

Amde jogot csak annak kell és lehet adni, a ki azzal élni is tud, a ki nem érti meg a jogot, attól el is veszik és gyámság alá helyezik. Ez az igazság. A szavazati jogot is csak azoknak lehet megadni, a kik azzal vissza nem élnek és erre garanciát mutatnak. A bicska nem garancia, de nem is jog, ha ezt jobban szeretik, ám tessék a mellett maradni, de ha jog kell, akkor félre a bicskával, de elő az eszszel, a higgadsággal és a hazafisággal. Sapienti sat!

Egyház és iskola.

Az egyháztanács ülése. A debreceni ev. ref. egyház november 19-ik napján — vasárnap — délelőtt 10 órakor, az egyház tanácstermében presbyteri gyűlést tart. A tárgysorozat a következő: 1. Jelentés arról, hogy a folyó évi október hó 14-ik napján tartott presbyteri gyűlés jegyzőkönyve október hó 19-ik napján hite esített. 2. A levéltárnok jelentése néhai Bernáth Elemér presbyter ur haláláról. 3. A gazdasági bizottság f. évi 1478. sz. végzése néhai özv. Tamás Mihályné asszony 2000 meg 400, meg 200 kor. alapítványának, illetve adományának befizetéséről. 4. A főiskolai gazdasági tanács f. évi 1475. sz. megkeresés az iránt, hogy dr. Helle Károly által elfoglalt jogtanári szék javadalmazásából az a rész, — melyet egyházunk pénztára fizet, az 1905-1906. iskolai év első feléről kivételesen a főiskolai pénztárba fizetessék. — 5. Sass Béla egyházkerületi egyházi eljegyző megküldötte az egyházkerület f. évi 313. és 315. sz. végzését dr. Tóth Károly jogtanár választására vonatkozólag, nevezett tanár meghívása végett. 6. A Vecsey—Brukner kegyes alapítványhoz tartozó házhelyek értékesítésével megbízott küldöttség előterjesztése a Nánási Lajos által megvett telkek közül a 21. sz. telkeknek Wohl Miksa részére engedélyezése tárgyában. 7. Ugyanannak a küldöttségnek előterjesztése a Nánási Lajos által megvett 10 és a 22. számú telken a kötelezett építkezés idejének 1906. jun. 15-ig meghosszabbítása és egy telkeknek Zsidely István huszár-

örmeister és neje Pelbárt Róza helybéli lakosok részére engedélyezése tárgyában. 8. Ugyanannak a küldöttségnek előterjesztése a Nánási Lajos által megvett 9. számú telkekre nézve, melyen az építkezés megtörtént, a szerződés megkötése iránt. 9. A gazdasági bizottság 1882-1905. számú végzése Szathmári László nagyszántói ev. ref. lelkész az iránti kérvénye tárgyában, hogy ev. ref. egyházunk népiskolájába adott gyermekek tandíjmentességben részesíthessék. 10. A felső leányiskolai igazgatótanács f. évi 1452. sz. végzése a felső leányiskolában működő tanárok és tanítónők részére drágasági pótlék adása tárgyában. 11. Az iskolaszék f. évi 1420. számú végzése Kovács János elemi iskolai felügyelő részére 600 kor. lakbér adása tárgyában. 12. Az iskolaszék f. évi 1419 számú végzése Kovács János elemi iskolai felügyelő részére 100 korona utazási átalány megállapítás tárgyában. 13. Az ispotályi dékánok kérvénye drágasági pótlék adása iránt. 14. Az ösztöndíj bizottság jegyzőkönyve az 1905. évi iskolai év első felére járó ösztöndíjak kiadásáról: ennek kapcsán. a) a Klobučický—Pallay alapítványból származó ösztöndíjakra felvett tanuló felügyelő tanárnak megválasztása az 1905/6. iskolai évre: 15. A gazdasági bizottság f. évi 1608 számú végzése özv. Kardos Józsefnak havi segélyadása tárgyában. 16. A gazdasági bizottsági elnök jelentése arról, hogy Szűcs Elek pénztári ellenőr betegsége miatt helyettesített. 17. Nagy Mária helybéli lakos kérvénye segélyezés iránt. 18. Az iznystei ev. ref. egyház kérvénye segélyezés iránt. 19. A lugosi ev. ref. egyház kérvénye segélyezés iránt.

A tekintély hanyatlása.

Sűrűn halljuk mostanában azt a panaszt, hogy a tekintély klasszikus földjén: Magyarországon, rohamos gyorsasággal hanyatlik a tekintély; a színdíjfalban van az a köztisztelő, s a feljebbvalók iránt tartozó respektus, melylyel a magyar nép mindenha ösztönszerűleg adózott a társadalom és a közélet kiválóságainak.

Manapság mondják a panaszkodók sokat vesztett imponáló erejéből a fejedelmi tekintély, nem tisztelik a papokat, a minisztereket, a főispánokat, a mágnásokat, a köztisztviselőket, a rangnak, címeknek és vagyonnak birtokosait. Bizonyítékul rámutatnak a királyasértési perek sokaságára és arra a bántó és kihívó modorra, amelyet a tekintélyes állású emberekkel szemben tanusít a misera plebs.

Alaposan megvizsgálva ezt a panaszt, meg kell állapítanunk, hogy annak általában véve nincs semmi alapja.

Ami például első sorban a fejedelmi tekintélyt illeti, egészen bizonyos, hogy a magyar nemzet valamennyi rétege, a legnagyobbakról a legkisebbekig a királyi méltóság iránt ma is változatlanul azzal a hagyományos tisztelettel viseltetik, amely mindenkor egyik markáns vonása volt a magyar közérületnek. Hiszen látjuk lépten nyomon, hogy a közsabadságnak és emberi jogoknak leghevesebb szószólói, amikor a királyi fölkelet személynél van szó, olyan hódolatteljes hangon irnak és beszélnek róla, amelyet csak egy hajszál választ el a szolgálkúségtól.

A többi kiválóságra azonban egy kis megkülönböztetést kell tennünk. Valóban úgy van, hogy most már senkinek sem biztosítja a tekintélyt és köztisztelést magában véve az a körülmény, hogy az ember véletlenül, vagy a sors szeszélyéből miniszter, főispán, mágnás, pap, köztisztviselő, uradalmaknak és kincstáraknak ura, vagy bármiféle ranggal és címekkel ékeskedik. Ma már az állás és vagyon mellett az egyént is nézi a nép. Kutatja, keresi, hogy a maga személyes tulajdonságainál fogva ki mennyit ér, s a vizsgálatok eredményéhez szabja a tisztelmeit.

Tagadhatatlan, hogy ebben a gondolkodásbeli változásban, mely abszolút tekintélyt többé el nem ismeri, nagy része van a szocialis fejlődésnek, nem kisebb részük

van a felforgató vezéreknek, de mégis leg több szüksége van éppen azoknak, akik te kintélre és megkülönböztetett tiszteletre tartanak igényt s hangosan panaszkodnak, hogy jogosnak véli igényüket a kötelesség ki nem elégíti. Mert a tekintélyt és köztiszteletet ma is köteles valónak tartják a rá áhítóok, melylyel a közönség az ő állásukat, vagy helyzetüknek tartozik, ezért nem is törek-szenek azt kiérdemelni, sőt gyakran viselkedésükkel és tetteikkel éppen a visszatetszést zadítják magukra: holott a közönség immár elég érett arra, hogy csak a valódi érdem előtt hajtsa meg fejét.

Ime a társadalomnak és közérdeknek azok a kiváló alakjai, akik hasznu tevékenységükkel és nemzetük javára szolgáló munkáikodásukkal von magukra a közfigyelmet, ma is teljes mértékben élvezik a köztiszteletet elismerést.

Bálványokat, faragott képeket, Potemkin nagyságokat bizony nem bírná a felvilágosult nép, de a jól megérdemelt tekintély ép úgy gyakorolja ma is, mint ahogy ősidőkben gyakorolta. A kegyelet nem szűnt meg a holt nagyság iránt s az élő nagyokat mindenütt rajongással veszik körül. Nem akarunk neveket felsorolni, de aki gondolkozik és szétválasztja a neveket is.

Ne mondjátok hát, hogy hanyatló a tekintély. Nem hanyatlott nem múlt el, mindössze az a változás történt, hogy mindenkinek, annyi tekintélye van, amennyit megérdemel.

SZINHAZ.

MŰSOR.

Péntek, nov. 17.: „Lilla“ vizjáték. Ujdonság. Ünnepi előadás. (A)

Szombat, nov. 18.: „Csepürágók“ operette. Ujdonság. (B)

Bérlet 43. szám (A.)

Péntek, 1905. évi november hó 17-én:

CSOKONAI EMLÉKEZETE

a Kazinczy pályázon első díjat nyert költemény. Irtá: KUTHI SÁNDOR. Előadja: J. CSÁDER IRÉN.

Ujdonság!

Ujdonság!

A Csokonai pályázon jutalommal kitüntetett pályamű:

LILLA.

Vizjáték 3 felvonásban. Irtá: Oláh Gábor.

SZEMÉLYEK:

Csokonai Vitéz Mihály — Ternyei Lajos.
Vajda Pál, komáromi kereskedő Szakács Andor.
Julia, leánya — — — Szabó Irma.
Béni János — — — Polgár Sándor.
Béni, Fábrián Juliánna — — — Almási Lola.
Édes Gergely — — — Kondor Ernő.
Vályi Klára, költőnő — — — Markovich M.
Gróf Gvadányi József — — — Békés Gyula.

HIREK.

— **A városi alkotmányvédő bizottság első ülése.** Debrecen város törvényhatósága legutóbbi közgyűlésén a nemzeti ellentállást kimondó közgyűlési határozatok végrehajtására és az esetleg felfüggesztendő tisztviselők megvédelmezésére és anyagi kárpótlásukra 17 tagból álló alkotmányvédő bizottságot választott, illetőleg alakított Thaly Kálmán dr. képviselő elnöklésével. Ez a bizottság tegnap délután 5 órakor tartotta első ülést a városháza kistanácstermében Szabó Kálmán képviselő elnöklésével, ki a távollévő

Tnaly Kálmánt helyettesítette. A bizottsági ülésén — melyen jelen voltak: Kovács polgármester, dr. Bakonyi Samu, Kiss Albert, dr. Tüdös János, Márk Eadre, dr. Ujfaluassy József, Márton Imre és dr. Varga Lajos, — majdnem 3 óra hosszáig vitatták a bekövetkezendő eseményeket. A bizottság ülése bizalmas jellegű volt, amelyre még a sajtó képviselőit sem engedték be, hanem részükre a következők kommunikátát adták ki.

„A bizottság megalakult s megválasztotta jegyzőjét, pénztárnokát, beható tanulmányozást fejtett ki a további teendők felett és részletes intézkedéseket határozott el a közgyűlési határozatok végrehajtása tárgyában“.

Annyit sikerült megtudnunk, hogy a bizottság kiküldöttei pénteken délelőtt kéhez vették azt az alapot, melyből a felfüggesztendő tisztviselőknek és minden törvényhatósági alkalmazottnak fizetése felfüggesztésüknek egész tartamára teljesen kipótlható lesz.

— **Mikor lesz városi közgyűlés?** A november havi rendes közgyűlést e hó 23-án tartják meg, amelyen Domahidy Elemér el fog bucsuzni a törvényhatóságtól. E szerint úgy látszik, hogy csak a jövő hó elején nevezi ki a darabont kormány az új megye főnököt.

— **Előkészület a főispán beiktatására.** A honvéd ügyvivő, Bihar altábornagy tudvalevőleg utasította a polgári hatóságokat, hogy a csendőrségi utasításba vegyék be, hogy a karhatalmat a „főispán“ is használhassa. Fazekas Agoston pestmegyei főjegyző felirattal élt a rendelet ellen, mert ilyen rendeletet csak a belügyminiszterrel egyetértően adhat ki a honvédminiszter. A felterjesztésnek a következmény a honvéd ügyvivő mai leirata, amelyben tudatja, hogy kérdéses rendeletét — a belügyminiszterrel egyetértően adta ki.

— **Toldy-ünnepség Pozsonyban.** A „Pozsonyi Toldy kör“ f. évi november hó 19 én d. e. fél tizenkettőkor ünnepli meg a városháza nagytermében Toldy Ferenc születésének 100-ik évfordulóját. Ez már a második ünnep, melyet a magyar irodalomtörténet atyjának emlékezetére tart a Toldy-kör. Az első 1879 december 10-én tartotta az elhunyt Toldy Ferenc emlékezetére. Az 1905. november 19-iki Toldy ünnep műsora: 1. Elaöki megnyitó. 2. Ábrányi Emil „Mi a haza?“ szaválja Füzesesély Elza kisasszony. 3. Emlékezés Toldy Ferenc felött. Tartja: Bodnár Zsigmond dr., budapesti tudományegyetemi tanár. 4. Toldy Ferenc elhunytára. Költemény Thaly Kálmántól. Szaválja: Noll Béla. 5. A küldöttségek üdvözlése. Valamint a körnek minden előadása, úgy ez is inges, amelyre a kör irodalmi bizottsága minden érdeklődőt szívesen lát.

— **Balmazújvároson** e hó 25-én a művelt ifjúság hangversennyel egybekötött tánmulatságot rendez a polgári olvasóköri.

— **Az „Ivria“** f. hó 18-án este 8 órakor Deák Ferenc-utca 8 sz. alatt gyűlést tart.

— **Megrendelt szocialista tüntetés.** Hogy mi indította a megtévelyedett népet a vasárnapi pécsi mézszárlásszerű tüntetésre, arra jellemző eset az alábbi jelenet, amely a szocialista vezérek egyenes és becsületes eljárását is megmagyarázza. Alig, hogy Apponyi gróf kíséretével megjelent a Nádor szálló erkélyén és beszélni kezdett, egy asszony rohant a gimnázium előtti térségen a tömeg közé, a férjét kereste. Hallotta, hogy az indóházánál és a Széchényi-téren lövöldöznek, eljött sirva megtudni, hogy

nem lötték-e meg a férjét is, ki szintén szocialista. Keresés közben, kétségbeesésben kiáltotta az embereknek:

— **Az uramat keresem.** Hol is van csak. Jaj csak találjam meg, majd elviszem haza és nem engedem ki a házból. **Hissen egy koronáért nem adja oda az ember az életét. Inkább visszadom a szocialistáknak a koronát.**

Azt hisszük, ez után már felesleges minden bővebb magyarázat a szocialisták tüntetésének indító okára vonatkozólag.

— **Kivándorlás.** Papp Bertalan nyugalmazott vasuti altisz fia, Papp Emil ungvári nyomdai művezető kivándorolt Amerikába. Az utlevelet már ki is váltotta.

— **A debreceni postagyűjtők korlátozása.** A debreceni kereskedők kiviteliforgalma napról-napra növekszik. Ezen örvendetes jeleség újabb a postai csomagforgalom nagymérvű emelkedésében nyilvánul. A debreceni öt postahivatal már nem elég a forgalom sima lebonyolítására, sőt a két magánpostagyűjtő is erősen igénybe van véve. A gyűjtők részére kiadott utasítás azonban a magángyűjtők csomagfelvételét korlátozza, a mennyiben egy cégtől egy napon csak 10 csomag felvételét engedi meg. Minthogy pedig Debrecenben alig van cég, amelynek napi csomagfeladása csak 10 darabból állana, e két postagyűjtő működése meg van bénítva, mert, míg a többi postahivatal — s főképp a legforgalmasabb helyen fekvő főposta — a napi forgalmat ellátni alig képes, a két magángyűjtő a forgalom lebonyolításában az utasítás értelmében részt nem vehet. A kereskedők most a kamara útján azt a kérelmet terjesztik a miniszter elé, hogy engedje meg, hogy a magángyűjtők naponként egy egy cégtől legalább is 30 csomagot vehessenek fel.

— **Meghívó.** A siketnémákat gyámolító debreceni egyesület igazgató tanácsa f. hó 20-án délután 4 órakor a várnegyeház nagytermében ülést tart. Tárgy: 1. Az intézet vezető tanárának jelentése a folyó ügyekről. 2. Esetleges indítványok. Debrecen, 1905. november 15-én. Domahidy Elemér s. k. főispán, egyesületi elnök.

— **Tizedik évfolyamát érte el az idén a Kincses Kalendárium,** melynek az 1906. évre szóló köteté ma jelent meg a könyvtárban. Mindjárt az első esztendőben páratlan sikere volt ennek az új kalendáriumnak, s ez a siker azóta évről-évre fokozódott, s vele együtt nőtt a kalendárium tartalma, érdekessége és gyakorlatiassága, úgy, hogy most, a tizedik évfolyamot látva, már megállapíthatjuk, hogy a Kincses-Kalendárium tartalmának gazdagságát tekintve, fölülte áll a hasonló francia és olasz kalendáriumnak, — az ára pedig még mindig jóval alacsonyabb, mint a külföldi hasonló műveké.

A Kincses Kalendáriumot ma már az egész magyar közönség jól ismeri. Tizedik új évfolyamában is megtaláljuk a múlt esztendő politikai, társadalmi, egyházi, művészeti és irodalmi történetét s ott látjuk e cikkben a múlt esztendő huszonöt legnevezetesebb halottjának arcképét. E szomorú lap után egész sereg ismeretterjesztő cikk következik. — valamennyi dusan illusztrálva képekkel. Az állatvilág fejlődéséről írott tanulmányt követi a magyar művelődés újabbkori története, egy statisztikai és politikai cikk a föld népeiről és államairól, majd egy nagyobb tanulmány, mely a Habsburg-családnak a magyar nemzettel való összekötözését ismerteti attól az időtől kezdve, a mikor az első Habsburg megjelent ebben az országban. E cikkely aktualitására külön is hivatkozni, szinte fölösleges. A spanyol etiketről is olvasunk a kalendáriumban egy érdekes cikkelyt s megtaláljuk az új kötetben Spanyolország történetét, az eddigi spanyol királyok arcképeivel s a spanyol építő- és iparművészet remekeinek rajzával. A magyar katolikus püspökségeket is ismerteti egy cikkely, mely huszonöt magyar püspök arcképével van illusztrálva. Egy másik cikkelyben a huszonhat leghíresebb olasz festő arcképét és rövid elemzését látjuk, s e cikkhez van csatolva az olasz

és művészek hasznosabb tevékenységét oly mértékben lenyomtatva, a minőt ritkán mutathat föl a magyar tipográfia. Igen értékes része az új Kincses Kalendáriumnak a filozófia összefoglalása, egy nyomtatott íven ott van minden, a mit egy művelt embernek a filozófiáról és annak irodalmáról tudni kell; ezt a cikket a legnevezetesebb filozófusok arcképei tarkítják. Apró tanulmányok következnek ezután: a házasságról, a születési statisztikáról és a válóperekről. A tudományt népszerűsítő cikkek között tekintélyes helye van a nővénytana rövid foglalatának és természetrajzi vonatkozására, a táplálkozásról írott cikkely is. Mit fogyaszt Budapest népe egy év alatt? Ezt is megmondja a igen érdekes adatokkal esmereti egy másik tanulmány. A művészetek kedvelői érdeklődéssel fogják látni az arcképekről és a gyermekrajzokról szóló cikkeket és képeket. A kanári-madár természetrajzát, az 1905-ben kibocsátott új levélbélyegeket, s a magyar csaták térképét ismét egy nagyobb követi: a magyar fájrl, — s ez is sok érdekes képpel van illusztrálva. A modern szépirodalmi eljárásokat, a lövő és robbantó szerek vegytanát és technikáját szintén megtalálja az olvasó a Kincses Kalendáriumban. Le van írva, s képekkel illusztrálva az orosz-japán háború befejezése, s azt hisszük, különös érdeklődést fog kelteni az a cikk is, mely a harcéri tudósítók munkáját ismerteti. A kinematográfiról, a városi széküzakról és a gonosztevő típusokról szóló cikkek után a japán tesztgyakorlás rendszerének bemutatása zárja be a kötetet.

A Kincses Kalendárium anyagának e rövid, tömörséges felsorolása is nyilvánvalóvá teszi, hogy a „Kincses” új kötet a régi jó nyomon halad tizedik esztendőjében is, és hogy a változás csak anyagi e kalendáriumban, hogy az új még gazdagabb és érdekesebb, mint a tavalyi. Az ára azonban maradt a régi: az 563 oldalra terjedő Kincses Kalendárium, kemény táblába kötve, két koronáért kapható a mai naptól kezdve minden könyvesboltban.

Továbbképző Esti Tanfolyam. A Debreceni Kereskedő Társulat legutóbbi iskolabizottsági ülésén elhatározta, hogy a folyó tanévtől kezdve az eddigi Esti Szak-tanfolyamot egy magasabb fokú s szintén 7 hónapig tartó esti tanfolyammal, az ugynevezett „Továbbképző tanfolyammal” kiegészíti, — amely tanfolyamon az Esti Szak-tanfolyamon előadott kereskedelmi szak-tárgyak folytatását és befejezését nyerne. E „Továbbképző Tanfolyam” célja, hogy bár mely felnőtt egyén, (férfi vagy nő) aki a kereskedelmi szakismeretekben teljes jártaságot kíván magának szerezni, — alkalmas talájon, hogy magát ezekben teljesen kiképezze és begyakorolhassa. — Ajánlatos ennél fogva e tanfolyam látogatása mindazoknak, akik az esti tanfolyamot már korábban elvégezték, továbbá azoknak is, akik a kereskedelmi szak-tárgyakban némi jártasságot szereztek, úgy hogy az előadandó anyagot megérteni képesek. A továbbképző tanfolyam szervezete és vizsgarendje ugyanaz, mint az esti tanfolyamé; az előadandó tan-tárgyak pedig: keresk. számtan, keresk. és váltóismeretek levelezéssel, könyvvitelten. Valamennyi tantárgyat a Debreceni Felső Kereskedelmi Iskola illető szaktanárai tanítják. Az előadások hetenkint összesen 8 órában tartatnak meg és pedig annak idején a tanfolyam hallgatóival közösen megállapítandó négy napon mindenkor este 8—10-ig. Előleges jelentkezéseket elfogadnak: Gedeon Béla és Nyilasy Károly felső keresk. isk. tanárok.

Zsebtolvajlás. Juhász Józsefné Tót Borbála újföld 42. sz. a. lakosnő panaszt tett hogy 20 koronát tartalmazó pénztárcáját ügyes zsebtolvaj ellopta. A gyanúja M. D. nevű máz. alkalmazottra irányul, aki ellen a vizsgálatot megindították.

Lefoglalt szűz dohány. Berkes István balmazújvárosi gazdánál kevés híján 5 kiló szűzdohányt foglaltak le.

Vesztett kutya marása. A napokban Csomós Ferenc 9 éves tanuló a Várad-utcai temetőcsész fiát, a homokkerti vasuti átjárónál vesztett kutya

martha meg. A fiut felszállítják a budapesti Pasteur-féle intézetbe.

— Csavargók. A randórség csavargásért Holleiter Ferenc és Árvay András helyi és foglalkozás nélküli egyéneket tartóztatta le.

— Kossuth szobor a Székelyföldön. Gyergyószentmiklós hazafias polgársága mozgalmat indított, hogy Kossuth Lajosnak szobrot emeljenek, a mely a keleti határon hirdesse a nemzet függetlenségét. A gyűjtés még a legszűkebb körben indult meg s már is megvaladja az ötezer koronát. A szobor bizottság a leleplezést 1907. évre tervezi, amikor is a mádfalvacsikszaradai vasút megindul. A talapzatot a híres vaslábi, tekerőpataki és szárhegy márványból fogják készíteni.

— Nyári zivatar. Beregszászról távirják lapunknak, hogy ott mintegy másfél óráig tartó nyári felhőszakadás volt, dörgéssel és villámlással, utána jégeső esett. A jéget lapátolni lehetett. Békésről szintén meny-dörgéstől és villámlástól kísért zivatart jelentenek. B-Csabáról táviratozza tudósítónk, hogy ott mogyorónagyságu jégeső esett hatalmas villámlás és menydörgés kíséretében, mely után záporos volt. Csaba környékén három tanyába leesapott a villám. Kár nem történt. Ugyanekkor Debrecenben is volt nyári zivatar, sőt a villám le is csapott, de kárt nem okozott.

— Lopott. Fried Jakab balmazújvárosi kereskedő üzletéből 5 korona értékű kendőt loptak el. A csendőrség a tolvajt Lakatos Bálintné Kállai Julianna személyében kinyomozta és a bíróságra átadta.

x Magyar ember nem használ mást csak a híres Hajdusági pedrőt, mely legjobb bajszvédő és ápolószer az összes bajszpedrő készítmények között. Hatása gyors és biztos! Postán 3 doboz 2 korona 15 filléért utánvétellel bármentve küld a készítő Grósz Nagy Ferenc gyógyszerész, Debrecen Kossuth utca 8.

x Magas kitüntetés. Ez év augusztus havában Teschea városában turista vadász és halász kiállítás volt melyre Wernig Péter eszás. és kir. udvari fegyver gyáros Ferlachon Karinthiában egy vadász fegyver gyűjteményt, különböző mintákban küldött. Ezért ez a világhírű cég a kitüntetés és finoman kiállított vadászfegyver gyártmányáért, a kiállítási bizottság útján a Bécsi Kereskedelmi minisztérium által a legmagasabb kitüntetésben részesült. Megkapta ugyanis a csász. és kir. állami díjat és az arany díszkeresztet.

x Hirdetmény. A Tisza-füredi határban 1006 t. k. sz. alatt, szalma, tőrex és tengeriszár helyszínen való megvásárlására, nagy mennyiségben eladó. Az érdeklődők bővebb felvilágosítást kapnak Egyeken, Muzsa Alajosnál.

x Józsaág tartók figyelmébe. A Tisza füredi határban rendes istállóval és lakással egy tanya kiadó, a hol 1800 kereszt takarmánya eladó helyszínen való megvételre, ugyanott tengeriszár is kapható. Bővebb felvilágosítást ad, Bodá József Ezyak.

TAVIRATOK.

Az abauji beigtatás.

Kassa, november 17. Ma reggel 8 órára volt hirdetve Abaujtorna vármegye közgyűlése, amelyre báró Pongráz Ferenc főispán beigtatását is kitűzték. Reggel 7 órakor 140 esendőr jelent meg a megyeházán Barri százados vezetése alatt. A esendőrség, miután a zárt kaput kinyitották, az udvaron foglaltak állást. A közgyűlési bezárt terem előtt két fegyveres hajdu állt őrt, akiket felszólított

Barri esendőr-százados, hogy a terem ajtaját nyissák ki. A hajduk az alispán parancsára hivatkoztak, de mert még a kulcs sem volt kéznél, negyedóra várakozás után kijelentették, hogy a parancsot nem teljesíthetik, mert az alispán az ellenkezőt parancsolta. Erre a főispáni lakás és a közgyűlési terem ajtaját a esendőrszázados puskaütéssel kinyitatta, ami ellen Rakovszky alispán tiltakozott. Déléltől háromnegyed 9 óráig egyetlen bizottsági tag sem jelent meg a közgyűlési teremben, így tehát a beiktatás elmaradt. Csupán egyetlen gyászvitéz gazember akadt, valami Schmit nevű főszolgabíró, aki hajlandó lett volna segédkezni a beiktatásnál, ezzel azonban leszámolt maga a tisztikar. A főjegyző szobájában gyűltek össze ugyanis a vármegye tisztviselői és Rakovszky alispán indítványára elhatározták, hogy a tisztikar Schmidt főszolgabírót kebeléből kiteszítja, vele minden társadalmi érintkezést megszakít és utálattal fordul el tőle hazafiatlan eljárása miatt, miután kijelentette, hogy a főispán beiktatáshoz hajlandó segédkezést nyújtani és erre akart rábírnival több bizottsági tagot. *Miután részvétel hiányában közgyűlést tartani nem lehetett, a közgyűlés elmaradt.* Az alispán déléltől 10 órakor újra lepecsételtette a közgyűlési termet és a főispáni hivatalt, s 2—2 fegyveres hajdút állíttatott az ajtóknál. Déléltől 11 órakor a Schalk-házban tartózkodó főispán ellen tüntetést rendeztek, de a rendőrség a tüntetőket szétoszlatta. A főispán kudarcra óriási lelkesedést keltett.

Képviselőválasztások.

Zenta, november 17. Ma folyt le a képviselőválasztás a Bartha Miklós elhaltával megüresedett mandátumért; két jelölt állt szemben egymással, mind a kettő 48-as. Lovassy Dezső városi főügyész és dr. Ellinger János, a 48-as párt elnöke. Déli 12 órakor a szavazatok egyenlők: 250—250. Délután 4 órakor Lovassy 560, Ellinger 590 szavazatot kapott. Az eredmény kétes.

Titel, november 17. A titeli kerületben Musiczky Döme szerb nemzetiségi és dr. Jovánovics János 48-as jelölt állanak szemben egymással. Déli 12 órakor Musiczkyra 245, Jovánovicsra 42 szavazatot esett. Eddig csak 5 község szavazott. Délután 4 órakor Musiczkyra 506, Jovánovicsra 394 választó szavazott. A küzdelem rendkívül heves. Az eredmény csak éjfél felé várható.

Budapest, november 17. A fő és székváros II. kerületében Lukács György haladó-párti és Németk Imre 48-as jelölt közt a pótválasztást december 7-ére tűzte ki az állandó választmány.

Pestvármegye ellenállása.

Budapest, november 17. Pestvármegye e hó 27-én tart közgyűlést. A tárgysorozatban 152 ügy szerepel. A főjegyző úgy tesz, mintha a felfüggesztés még se történt volna. A közgyűlésen 6 fog elnökölni, ha addig Banický alispán föl nem épül. A főjegyző különben hivatalban van és 5 intézi a megye közigazgatási ügyeit. A tisztikar egészen szolidáris vele.

Divat ujdonságaink

az őszi időnyre megérkeztek.

Női ruha és kosztüm kelmék, Bluz
selymek, Jó mosó barchetek és flanellek a bel- és külföld legelső gyáraiból.**szőrme boák és galériók**

női és férfi

Jäger alsóruházatok

gyönyörű választékban, szabott olesó árakban.

A világhírű **francia P. D. jegyű**
kitűnő szabásu**FÜZÖK**

egyedüli raktára

SZABÓ LAJOS FIAI cégnél

Mintákkal kívánatra

készséggel szolgálunk.

Nincs többé iszákosság!A ZOA por használata után,
amiől ezer meg ezer köszönő
levél önként beérkezett.A ZOA por kávé-, ital-, étel-
vagy szeszesitalban adha ó anél-
kül, hogy erről az ivó tudomással
birjon. Teljesen ártalmatlan.A ZOA por többet ér, mint
a világ minden szóbeszéde a tar-
tózkodásról, mert e ő idézi azt a
csodahatást, hogy az iszákosnak
a szeszes italokat ellenszenvesse
teszi.A ZOA oly csendesen és biz-
tosan hat, hogy azt feleség, test-
vér, vagy leánygyermek egyá-
ránt az ivónak tudta nélkül adhatja és az illető
még csak csak nem is sejtí, mi okvzta javulását.ZOA a családok ezrdit békítette ki, sok eze-
főrfít a szegény és beestelenségtől megmen-
tett, kik később józan polgárok és ügyes üzlet-
emberek lettek. Nem kevés fiatal javulását.
jó utra és szerencséhez segíteti és sok ember
életét számos évvel meghosszabbította. Egy
adag ára egy teljes kurához 10 korona. Szét-
dés titóhtartás mellett portó- és vármmentesen
történik utánvételt vagy a pénz előleges be-
küldése mellett. — Szállítja

AUFFENBERG JÓZSEF

Budapest, VIII. Bezerédi-utca 3. szám.

Vakok zenekarának**hangversenye.**Tisztelett értesitem Debrecen sz. kir.
város közönségét, b. vendégeimet, hogy a**Vakok zenekara**Debrecenbe érkezett és máttól, azaz novem-
ber hó 15-től kezdve egészen november
21 ig az**Emke kávéházban**

nagy és felelte éjvesetes műsorral

hangversenyt tart.Tekintettel a humánus cátt szolgáló
hangversenyre. bizton hiszem, hogy Deb-
recen közönségésiatni fog a hangversenyek
meghallgatásával a vakok nemes ügyés
támogatni. — A magam részéről ponto-
kiszolgálásról, szolig árák mlllett, biztot
sitom a n. é. közönséget. — Minél töme-
gesebb látogatást kér tisztelettel:

KISS ADOLF, kávéos.

Belépti-díj nincs.

ESZENCIAés ecetsavgyár keres minden nagyobb városban és vásárookban vegyes-
kereskedőknél és koresmárosoknál jólbevezetett képviselőt**FIX FIZETÉS**és magas jutalék mellett ajánlatok „B. N. 5803“ jeligével **Mosse Rudolf**
Bécs, I. Seiterstátte 2. intézendők.**Idegbetegeknek**ajánljuk a 20 év óta fennálló és neves ideggyó-
gyászok által mint kitűnő gyógymódot tartalmazó

Idegbetegségekről és Gutántésről szóló röpiratot

WEISZMANN ROMAN-tól, mely röpirat immár
a 20-ik kiadást érte el.A röpirat az „**EGYSZARVU**“-hoz címzett
gyógyszertárban **DEBRECENBEN** kapható.Ha egészséges és hosszú életü akar lenni, igyék **H. Impér****„Répáti“ gyógysavanyúvízel****Magyarország giesshtüblije !!****Ize és gyógyhatása páratlan.**Gyógyjavaslat: felesleges savképződés, a légző és emésztő szervek mindennemű
hurutos megbetegedésénél, köhögés, rekedtség, gyomor és bélbajok a hólyag hurutos
megbetegedései, máj- és vese, köszvényes bántalmak, vérszegénység ellen.

Házhoz szállítva:

1 lt. „Répáti“ gyógyvíz üveggel együtt	32 fillér
üvegeket visszavesszük:	12
1/2 lt. „Répáti“ gyógyvíz üveggel együtt	23 fillér
üvegeket visszavesszük:	7

Főraktár Debrecen és vidékére.

Weisz Andor Csapó-u. 1

Telefon 332.

A legfinomabb**Calcium-Carbid**

legalább 100 kilogramm vételnél

100 kilónként 28 korona.50 kilós ládákban, vagy 100 kilós csomagolásban akármely
állomásra szállítva, Magyarország főutvonalaín.A szám-ölasszeg előleges beküldése, vagy utánvét mellet
kapható:**Società anonima per l'utilizzazione delle forze
idrauliche della Dalmazia Triest.**

APRÓ HIRDETÉSEK.

Elője 10 máig 30 fillér, minden további szó 3 fillér vastagabb betűkkel nyomtatott szó 6 fillér.

Levéliel tudakozódásokra postusan válaszolunk, ha az érdekes bányák beküldetik.

Magyar-hirdetéseket előre fizetendő.

Eladó

szeszaporodás végett fajbaromfi, elsőrendű sárga Orpington, kendermagos Pimoth továbbá magyar és angol golyvás galambok. Pacsirta-u. 42.

Vizsla

Igen szép kávébarna teljesen idomított eladó. Bethlen utca 74.

Válalkozó szelemű

Országai munkakedvvel és képességgel rendelkező kereskedelmi pályán működő fiatal ember Budapesten alapítandó, nagyszámú bauxitüzletvállalat alapításához társat keres. Szükséges tőke 50.000 forint. Csak komoly ajánlatokra válaszolok. Leveleket „Nagyjövőjű vállalat” jellegével, Budapest főposta post-restante kérem.

Teljesen új

szelvényes áron eladó. Burgondia-u. 3. sz.

Pénztárnoknői

állást keres uri leány ki már ily minőségben alkalmazva volt. Czim a kiadóhivatalban.

Osinosan butorozot

szoba külön bejáratú 1-2 személyre kiadó Teleki-utca 28.

Kiadó lakás.

A törvényszéki palota közvetlen közelében Varga utca 86. sz. a. parkettes, gáz és vízvezetékkel ellátott modern emeleti lakás 1906. május 1-től kiadó. Értekezhetni Piac-utca 44. sz. a. ügyvédi irodában.

Egy szoba

konyha, faskamara, speiz külön padlással Morgó-u. 14. sz. kiadó.

Jámbor Zsigmond

kárpitos garnitúra behúzás, diványok matrácok elkészítését vj megrendeléseket jutányosan vállalja. Csapó-u. 23.

NYAVALYAT ÖRÉSI!

NYAVALYATÖRÉS, görcs és más ideges állapotba szeresed, kérjen iratot. Ingyen és bérmentve kapható a „Mattiyo gyógyszeriar” által Majna-Frankfurt.

Hajdúvárn egye és Debrecen szab. kir. város főispánjától.

687—1905.

PÁLYÁZATI HIRDETÉNY.

Hajdúvármegye törvényhatóságánál az alispáni és 1 (egy) szolgabirói állás üresedett meg, ezek az állások az alábbi határ idő lejártá után tartandó legközelebbi rendes közgyűlésen fognak választás útján betöltetni.

Az alispáni állás évi 6400 korona fizetés, 1120 korona lakáspénz és 1200 korona utiátalányból, a szolgabirói állás pedig évi 2000 korona fizetés és 350 korona lakáspénzből álló javadalmazással van egybekötve.

Azok, akik ezekre az állásokra pályázni kívánnak s törvényes minősítést kimutatni képesek, felszerelt pályázati kérvényeiket hozzám, mint a kijelölt bizottság elnökéhez, folyó évi december hó 1-ső napjának d. u. 5 órájáig annyival is inkább nyujtsák be, mert későbbben érkező pályázati kérvények figyelembe vételni nem fognak.

Ez alkalommal, a választás folytán esetleg megüresedendő állásokra is pályázat nyittatik.

Debrecen, 1905. november hó 14.

Domahidy Elemér, főispán.

Hirdetések felvételnek e lap kiadóhivatalában.

Óriási SZERENCSE TÖRÖK-nél!

Felülmulhatatlan az a szerencse, mely bankházunknak kedvez. Rövid idő alatt 21 millió koronánál több nyere-ményt fizettünk ki nagyrabecsült vevőinknek; ezek között a két legnagyobb nyere-ményt, és pedig:

kétszer a nagy jutalmat a 600.000 koronás főnyereményt, a legnagyobb 400.000 koronás főnyereményt,

továbbá 4 á 100.000, 3 á 90.000, 2 á 80.000, 3 á 70.000, 3 á 60.000, több 50.000, 40.000, 30.000, 25.000, 20.000, 15.000 és ezeken kívül számtalan 10.000, 5.000, 2.000, 1.000, 500 koronás és egyéb nagy nyere-ményt.

Ennél fogva ajánljuk, hogy a legközelebb kezdődő, a világ legesélydusabb osztálysorsjátékában vegyen részt és rendeljen nálunk egy szerencsesorsjegyet.

A most kezdődő 17-ik magyar osztálysorsjátékban

110.000 sorsjegyre ismét 55.000 pénznyeremény jut és összesen 14 millió 459.000 korona hatalmas összeget sorsolnak ki

Rendelje meg a neve mellett álló szerencseszámot!

Sok pénz széppé varázsolja az életet! Talán megiepi a ferj a feleséget vagy az asszony az urát a neve mellett álló sorsjegy megvétele által egy főnyereményvel. A véletlen nagy szerepet játszik az életben es könnyen meglehet, hogy éppen egy szerencses véletlen folytán a neve mellett számot ottaláta, melyre egy nagy nyere-mény jut.

Adám, Adó	12100	Dezsd, Erzsébet	65873	Iván, Jolán	2393	Ottó, Melánia	21451
Adelár, Agnos	8322	Edo, Eszter	4043	Jakab, Józsa	93323	Ódön, Narcisz	55177
Adóli, Agota	29387	Elek, Etel	41799	János, Judit	35597	Pál, Nesztó	2737
Agoston, Amália	69017	Emor, Piéra	107373	Jenő, Juliska	54895	Péter, Olga	51515
Aladár, Anna	41777	Emil, Franciska	32448	József, Karolin	17389	Pista, Paula	101969
Albert, Anatólia	74866	Endre, Frida	92777	Kálmán, Katinka	63775	Richard, Pelagie	34855
Alfréd, Apollonia	20292	Ernő, Genovéva	52551	Károly, Katalin	48741	Róbert, Petronella	79787
Akos, Aranka	101001	Ferenc, Gertrud	12115	Kornél, Klára	66341	Rudolf, Piroska	12538
Ambrus, Berta	50901	Frigyos, Gabriella	99999	Kristóf, Klótild	7279	Salamon, Regina	65327
András, Blanka	35266	Fülöp, Gizella	60637	Lajos, Kornélia	109707	Samu, Rózsika	17718
Antal, Borbála	2892	Gábor, Hedvig	29099	László, Krisztina	50919	Sándor, Rozalia	88107
Arnold, Boriska	90372	Gáspár, Heléna	79747	Leó, Kunigunda	90632	Simon, Sári	107397
Arpád, Betti	82417	Gergely, Henriett	51631	Lipót, Laura	21624	Tamás, Sarolta	48564
Arthur, Bolla	105317	Géza, Hermína	83997	Lőrinc, Lenke	68023	Tibor, Szeréna	74377
Aurel, Brigitta	13223	Gusztáv, Hilda	2786	Manó, Leónia	6270	Tibamér, Theodoris	2727
Atilia, Cecília	52333	György, Ibolyka	55487	Márkus, Lidia	34484	Tivadar, Toró	34950
Balázs, Cornelia	74397	Gyula, Iduska	85275	Márton, Lina	95297	Tóbiás, Terus	55477
Balint, Dóra	24034	Henrik, Irena	84477	Mátyás, Ludmilla	52977	Vendel, Valeria	20005
Borabos, Borotya	9001	Hermann, Ilma	93793	Nibály, Lujza	24292	Viktor, Veronika	101011
Bola, Cecília	33277	Hugó, Ilka	40495	Niklós, Magdolna	65146	Vilmos, Kátória	50908
Benedek, Eufemia	108555	Ignác, Irén	12115	Miksa, Malvin	48562	Vinco, Vilma	12413
Bernát, Emma	51877	Illés, Irma	45278	Mór, Margit	12306	Zoltán, Zsófia	65365
Daniel, Ernesztin	101911	Imre, Izabella	109333	Sándor, Mária	109689	Zsigmond, Zsuzsanna	5463
Dávid, Éva	16364	István, Janka	27174	Orbán, Mártha	36784		
Domes, Evelin	92157	Izidor, Johanna	58977	Oszkár, Matild	67197		

Legnagyobb nyere-mény esetleg 1.000.000 korona;

továbbá 1 jutalom 600.000 1 nyere-mény 400.000, 1 á 200.000, 2 á 100.000, 1 á 90.000, 2 á 80.000, 1 á 70.000, 2 á 60.000, 1 á 50.000, 40.000, 5 á 30.000, 3 á 25.000, 8 á 20.000, 8 á 15.000, 36 6 10.000 korona és még sok egyéb nyere-mény

Az I. osztályu sorsjegyek tervszerű árai:

1/8 eredeti sorsjegy frt. — .75, vagy K 1.50; 1/4 eredeti sorsjegy frt 1.50 vagy 3 korona.

1/2 " " " 3.—, " „6.—; 1 " „ „6.— „12 „

A sorsjegyeket utánvétellel vagy az összeg előzetes beküldése ellenében küldjük. Hivatalos ervezet díjtalanul. Megrendeléseket eredeti sorsjegyre kérünk azonnal, de legkésőbb

f. é november hó 23-ig

hozzánk bizalommal beküldeni, miután fenti szerencseszámok gyorsan elfognak

TÖRÖK A. és T.

Sürgőycim: Törökék, Budapest.

bankháza, BUDAPESTEN.

Sürgőycim: Törökék, Budapest.

H a z á n k l e g n a g y o b b o s t á l y s o r s j á t é k - ü z l e t e .

Főrudánk osztálysorsjáték-üzletei:

Központ: Teréz-körút 46/a. I. fiók: Váci-körút 4/a. II. fiók: Múzeum-körút 11/a. III. fiók: Erzsébet-körút 54/a.